

Olvadó élet.

Az a kis gyermek, aki még először örül öntudatosan a téli természet fehér világának, talán még sirva is fakad, mikor észreveszi, hogy a fehér hómezőkben itt is, ott is sárga, szennyes foltok támadnak, mert az erősödő napfény kezd kiakargatni a földet. Sajnálja a tiszta, fehér hótakarót, amelyen még a mi szemünk is örömmel pihen meg. Kétségtelen, hogy a legcsúnyább idő hóolvadáskor van. Ilyenkor azt kívánnánk, hogy mindig megmaradna a hótakaró tisztának s ha szükségünk volna a tavaszra, észrevétlenül, mintegy varázslatra tűnnék el a tél hermelin bundája.

Azonban a gyermek is megtanulja egyszer, hogy milyen nagy szükség van a lassanként olvadó, szennyes, szürke lévé váló óra. Megtanulja, hogy annál zöldőbb, üdőbb lesz a tavaszi mező, minél többet ad neki önmagából a téli hórétég. Lassanként megtanulja szeretni a havat nemcsak hideg, fenséges, büszke csillogásában, hanem életté váló, langyos áradatában is.

Az olvadó hótakaró leckéje nyilvánvaló. A hó eltűnik a nap meleg érintésére, hogy megjelenjék ismét a mező zöldjében, a tavaszi természet tarka köntösében. A hónap egyenesen ez a hívása. El kell veszítenie csillogó, hideg szépségét, hogy megtalálja igazi értékét a csörgedező vízben, amely életre kelti az alvó természetet. Miért szomorkodnánk azért az eltűnő jeges világ csillogó szépsége fölött, amikor sokkal teljesebben megtaláljuk ezt a szépséget virágos kertek gazdag ragyogásában. A hó boldogan enged a nap érintésének, hogy így életre csókolja a szomszéd föld szépségét.

De az eltűnő hó leckéje nekünk is szól. Némelyik emberi élet dicsőséges a maga elkülönített, hideg világában. Olyan, mint valami hófedte hegycsúcs. Azonban az élet addig nem éri el teljességét, amíg nem enged a nap érintésének s fölengedve alá nem ereszkedik a legmélyebb völgybe is. Kétségtelen,

hogy az életnek el kell veszítenie hideg, távoltartó csillogását, ha áldás akar lenni mások életében. Az élet igazi hívása nem az, hogy hideg, csillogó hó legyen. Az élet igazi hívása az, hogy felengedjen az Isten szeretetének melegsége alatt s öntözzön, virágot fakasszon az embervilág mezejében.

A Lélek mint nemzetalkotó tényező.

A Református Szövetség estjén
elmondotta dr. Ravasz László.

Megvallom, először az volt a szándékom, hogy valami lelki kérdéssel jöjjek ide, amelyik a mi belső emberünk valamelyik nagy kérdésére adna választ. Annyi minden fáj az emberekben, annyi ezer kérdés keresi a feleletet. Szükség van balzsamcseppekre és szükség van arra, hogy békességet találjunk. Azonban éppen ezek az idők mindannyiunk tekintetét a közösség felé fordítják. Az egész magyar nemzetet egyetlen nagy liturgia, szertartás foglalja el: hogy jövődjéről és sorsáról határozzon. Ezért nem lesz felesleges dolog, hogyha a nemzeti élet problémaköréből hozok ide egy kérdést, hogyha a nemzeti lét metafizikájával foglalkozunk egy pillanatra, mert ez mindannyiunkat legközvetlenebbül, létünkben érdekel és kicseréljük a gondolatainkat e körül a téma körül, hogy: a nemzeti lélek mint nemzetalkotó tényező.

Két tételben fogok erről a dologról beszélni. Az első tétel az, hogy nemzet csak a lélek alkot, a nemzet lélekből születik, lélek által él és minden kérdése végeredményében a lélek kérdése.

Mi teszi a nemzetet, mi alkotja a nemzetet? Szokták hangsúlyozni azt, hogy a földrajzi tényezők, a geofizikai tényezők, amelyek öröktől fogva eleve elhatározzák, hogy a földnek ezen a területén és ilyen feltételei között egy nemzetnek kell élnie. Kétségtelenül ebben nagyon sok igazság van, de azt

meg kell látnunk, hogy ezek a fizikai és földrajzi előfeltételek csak a keret, amely szükségképpen ugyan nélkülözhetetlen, de a keretek között egy egészen titokzatos és óriási életfolyamat, a különös és rejtelmes nemzeti élet folyik le.

A bort nem a hordó teszi, pedig a bornak edény kell. Sem a tenyerebben, sem a keszkenőmben nem vihetem el. De ki mondaná azt, hogy a hordóból van a bor? — A tó nem a partja, fűzfásövényel nem keríthetem körül a tavat, sem az áradt folyónak medret nem szabhatok, mégis minden folyónak medre, minden tónak partja van, enélkül megenni nem tud, életét ez keretezi be, de a keretek között egy rejtelmes és titokzatos élet van, melynek forrásai máshonnan erednek, melynek céljai másfelé mutatnak. Maga a folyam, maga a tó mind rejtelmes, mind titokzatos élet. — A hősnek kell a fegyver, mert a fegyvertelen hős csak halni tud, de élni és győzni nem. Ki mondaná azt, hogy a fegyver teszi a hőst? A hős teszi a fegyvert és nem megfordítva.

Egy nemzet életére is rendkívül lényegesek ezek a természeti, fizikai, földrajzi tényezők. Bekeretezik, életfeltételeit biztosítják, de közöttük egészen rejtelmes és titokzatos élet a nemzet, amit mutat az is, hogy ugyanazon területen, ugyanolyan földrajzi és geofizikai tényezők között, évezredek perspektíváján át tekintve, egészen más, egészen új nemzetek születnek és támadnak.

Miből lesz tehát a nemzet? Némelyek azt mondják, hogy a közös származás teszi a nemzetet, ebben is sok igazság van. A nemzetek története arra mutat, hogy valaha családok voltak, egy pátriárka vezetése alatt, mint család indultak neki az életnek. Azután tovább fejlődtek törzssé, törzsekből állott össze az elsődleges, a kezdetleges nemzet, de egészen világos dolog az, hogy a közös eredet nemzetét nem tesz. A fejlődés első állapotában lehet, hogy megindító tényező. A folyó még nem

a forrása. A folyó más, a folyó több, mint a forrás. A nemzetelek fejlődése elején, a közös származás valami nagy-szerű eszmény, valami egybefogó emlék, mithikus beszámoló önmagáról, ezért áll a primitív élet kezdetén mindenütt a totem, mint az ősnak, a fél-istenné emelt ősnak a szimbóluma, a turul, vagy az oroszlán, vagy a bika, vagy a sas. De mihelyt tovább megy és fejlődik, széttépetik ez az egész emlék, foszlányai is elhalványodnak s ha ez az elmélet igaz volna, akkor csak egyetlen nemzet lehetne a világon, mert a származása mégiscsak egy volt az egész emberiségnek.

Nem sokkal megyünk tovább akkor is, ha azt a feleletet adjuk, hogy a **nemzetet a közös faj teszi**. Van hely és idő, ahol a faj és nemzet össze-esik. Elismernem, hogy ilyen helyen és ilyen időpontban ez a két tényező egymást nagyon átüti és egymást rendkívül erősíti, de ez csak átmeneti pont. A faj tovább ágazik és keveredik. Új összetételek támadnak belőle és új különbségek erednek belőle. A nemzet pedig sokkal kisebb tényező, mint a faj. A fehér fajban benne van az árja, benne van a sémi, benne van a turán; az árjában benne van az indó-germán és benne van a germán; és a germánban benne van a skandináv és a skandinávban benne van az egyes külön nemzet, a dán, vagy a norvég, vagy a svéd. Hogy lehetne itt arra gondolni, hogy faj és nemzet egy? Még ha lehetne is kísérni és meghatározni a fajnak a fogalmát, akkor is kiderülne, hogy a faj keretén belül egészen más, egészen új szempontok élő egységeket, nemzetekeket alkotnak. Ebben az egész fajelméletben van valami misztikus materializmus, amelyik nem akar számolni olyan dologgal, ami nagyobb, mint a természet: a lélekkel. A nemzet mindenestől fogva nemcsak tudományos fogalom, hanem a nemzet mindenestől fogva erkölcsi fogalom, mert a nemzet nem természeti tünemény, mint a faj, hanem a nemzet mindenestől fogva lelki tünemény, mint az emberi titokzatos közösségek, a láthatatlan, vagy megtestesülő corpus misztikuma.

Mi mindenféle faj van benne az Egyesült Államokban! Van ott fehér, van ott sárga, van ott fekete, van ott vörös faj. Mindegyiknek keverékéből mennyi alfaj és mégis az egész Észak-Amerikai Egyesült Államok népe magát egy élő lelki testnek, magát egy élő nemzetnek érzi és vallja.

Harmadik felelet az, hogy a nemzetet a nyelv teszi. Itt már sokkal közelebb járunk az igazsághoz, ennek már felénél több az igazság. Ropant jelentőségű dolog a nyelv! Azért olyan nagy jelentőségű, mert a nyelv nemcsak grammatika és nemcsak szótár, hanem a nyelv mindenekfelett lélek,

különösen nekünk magyaroknak jelent ez rendkívüli történelmi kiváltságot, a mi magyar nyelvünk. Ha a mi magyar nyelvünk nem lett volna olyan idegen, olyan árva nyelv Európában és a szomszédaink között egyetlen más nyelvhez sem hasonló, ma a Kárpátok alján magyar nemzet nem volna. Ez a nyelv volt az, amely minket körül zárt. Színe azt mondhatnám, hogy egy titokzatos társasággá tett. Ezáltal ismertünk rá egymásra, ez volt a mi összetartó-sunknak a lefogadhatatlan szimbóluma. Ez védett meg minket annyiféle elnyomással szemben s ami még fontosabb: nyelvünk révén tudtunk beolvasztani annyi meg annyi hozzánkérkező idegent. A magyar nyelv tette azt, hogy annyi szláv, annyi német, annyi olasz, annyi germán, annyi latin eredetű ember ezen a földön anyyira átalakult és olyan magyarrá lett. A török hódoltság alatt majdnem egészen kipusztították ezt az országot. Magyarországnak a mohácsi vész előtt legsűrűbben lakott és leg tisztább magyar területe a Dráva mente, a Duna alsó folyása, a Bánát, a Maróti és Mácsói bánág volt. Innen egy lábíg kipusztult a magyar. Ezen a helyen és más helyen török és másféle eredetűek szivárogtak be, ezek egészen átalakultak magyarrá. A kunokat és jászokat a magyar nyelv tette olyan százszázalékos magyarrá, mint amilyen a magyar törzs, a magyar törzs leszármazottja és embere.

De a nyelv sem elegendő arra, hogy egy nemzeti egységet megalkosson. Meltóztatnak emlékezni arra, hogy a XVIII. századnak a végén, amikor kiütött a háború Anglia és az Északamerikai gyarmatok között, Washingtonnak is angol volt a nyelve, éppen úgy, mint az angol királynak és az angol parlamentnek. És ez az egynyelvű nép két különböző nemzetre vált. — Tudjuk azt, hogy Dél-Amerikanak spanyol, illetve portugál a nyelve és minden egyes kis köztársaság egészen külön-álló nemzet, amelyik halálos ellenségeskedésben van a másikkal. A közös nyelv őket közös nemzeté nem tudja tenni. El lehet képzelni azt, hogy Kanada és Észak-Amerika halálos harcba kerülnek egymással és mindattól pedig azonos nyelvű és azonos műveltségű és azonos irodalmú nép. Viszont Svájc egy erőteljes öntudatú kis nemzet és három egyenjogú nyelve van. Még több mint három. Az, hogy három nyelvet beszél, három államnyelvet, három anyanyelvet beszél, nem változtat a svájci kantonok szövetséges államának egységén és nem változtat azon, hogy minden svájci ember egy nemzet gyermekének érzi magát.

Még több igazság van a következő magyarázatban, hogy a **nemzetet a közös történelem és az együttélés teszi**.

Egy területen, egy politikai szervezetben, közös életformák és közös érdekek között olyan lesz a maga élete. Természetes tehát, hogy összeforrik, hogy eggyé válik. Azonban ez nem a százszázalékos igazság. Csak arra mutat rá, hogy a megszállott területeken magyarok élnek, akik annak az államnak politikai rendjébe tartoznak, annak az államnak a területén élnek, annak az államnak az érdekszférájába illeszkednek bele, mondhatnák-e ők magukról, mondhatnák-e mi róluk, hogy ők nem magyarok, hogy ők románok, vagy csehek?

A másik példa. Ezen a magyar földön századokon keresztül éltek nemzetiségek, ugyanabban a sorban, ugyanazzal a joggal, ugyanazon államrendben, ugyanazon polgáriasság között, mint mi magyarok. Magyarok lettek-e ők, hozzátartoztak-e ennek a népnek a lelkéhez? — Megmutatta az összeomlás! Micsoda szakadékokra jöttünk rá akkor! Nem is álmodtuk azt, hogy a velünk együttlakó nemzetiségektől minket egész világ választ el!

Viszont vannak nemzetelek, amelyek valósággal diaszpóra életet élnek, szétszórtan, mint a kínaiak, vagy japánok Északamerikában, mint a japánok Mandzsuriában, még azelőtt Koreában. És ebben a diaszpóra életben nemzeti mivoltukat el nem veszítették, még teljesebb, még igazabb gyermekei voltak az anyának, annak a nemzetnek.

Mindezekre pedig a tanulsága tehát az, hogy a nemzetelem semmi más egyéb nem alkotja, sem a földrajzi, sem a történelmi, sem a területi, sem az együttélési, faji tényezők, a **nemzetet mindennekfelett a közös lélek alkotja**. Mert ez a közös lélek az, amelyik kialakítja a nemzetnek nevezett közös lelki testet, azt a lelki testet, amely minden: politikai alkotmány, azután egy nyelv, azután műveltség, azután történelem, azután jövő. De éppen azért mert lelki, a lélek által mindenkiel közös. Ez az alkotmány, amely ezer év óta a magyar géniusz legsodálatosabb alkotmánya, ez az én alkotmányom is, ez a nyelv, amely onnan került ki Európa és Ázsia határaitól, amely csodálatos úton jött el és több mint ezer év óta az enyém, ez az én nyelvem; az a történelem, amelyen átment a magyar, az én történelmem, dicsőségétől az én arcom ég, szegye és gyászja alatt az én fejem hajlik meg. Dala az én dalom, álma az én álom, büszkesége az én büszkeségem, gyászja az én gyászom! Hogyan lehetséges ez? Csak lélek által lehetséges!

A közös lelki test tehát második közös sors, amelyet önként és tudatosan vállalunk mindnyájan. Jó vagy rossz, azon a révén lehet, hogy egy nemzetel sorsközösségben vagyunk.

Drága árat kell fizetni azért, hogy egy nemzethez tartozunk hozzá. Minél kisebb és árva egy nemzet, annál nagyobb ára van annak, hogy hozzá tartozunk.

Az Északamerikai Egyesült Államok embe-e évi jövedelmének csak öt per-centjét fizeti azért, hogy ő az Egyesült Államok nemzet'estéhez tartozik. Ebből kifizetik az összes nemzeti kiadásokat, az állam egész költségvetését. A ma-gyar ember évi jövedelmének több, mint ötven százalékat fizeti arra, hogy magyar, hogy mint nemzet élni akar. Hogy mint ilyen nemzet akar élni. És ezért a sokkal nagyobb áldozatért a magyar ember kap egy könnyes és gyászos sorsot, az Egyesült Államok-nak, vagy pedig a Brit birodalomnak a polgára kap dícsőségét, kap az egész világra szóló útlevelet és kap kibeszél-hefetlen történelmi előjogokat. A ma-gyar lélek tehát annak felismeréséből áll, hogy koronát, vagy keresz'tet azért hordok, mert magyar vagyok. Sok ma-gyar nem tudja azt, hogy egy fénylő koronát hordoz a maga magyarságában és sok magyar elfe'ejtkezik arról, hogy nehéz keresz'tet hordoz éppen azért, mert magyar. De lép'en át valaki a trianoni határokon, menjen el a világ tündöklő fórumaira, jelenjen meg egy nemzetközi fényes tanácskozáson, Genf-ben, vagy Hágában, megérzi, hogy tra-gikum jár vele azért, mert magyar. S lassanként rájövünk arra, hogy va-gyonban, életben, öröm'en mi-mindent fizetünk azért, hogy magyarok vagyunk! S ha e pillanatban feltornyosul előt-tem mindazoknak a holtfe'eme, akik hősi halált haltak azért, hogy én ma-gyar lehessék; ha elgondolom mindazt a vagyont, amit elvesz'tett csak ez a generáció azért, mert magyar; ha el-gondolom azt a földet, amely kicsú-szott a leghívebb és legigazabb ma-gyar lába alól, csak azért, mert egy-nemzethez tartozunk, amelynek most ke-esztvi e'és a sorsa: akkor fölehajtvá meg kell val'anom azt, hogy: »Átyám, nagy árat kell fizetnem azért, hogy magyar vagyok, Átyám, megéri ezt az árat az, hogy magyar vagyok!«

Másik tétel'em, rövidebb tétel'em: ez a nemzeti lélek tehát a nemzeti kér-dések felismerése és szolgálata. A nemzeti léleknek első és döntő feladata az, hogy felismerje önmagát, hogy tisztában legyen önmagával. Ez az ön-tudat a nemzeti öntudatnak a kérdése. Mi az öntudat? Szembefordulás a vi-lággal, vele szemben énem különálló voltának az ismerése, az igénylése és a szolgálata. Mi a nemzeti öntudat? Is-merése annak, amivel különbözünk az egész világtól. Annak a titokzatos más-nak az ismerése, ami éppen magyar a világon. Ismerése tehát a magyar lé-lek múltjának, alkotásainak és kilátá-sainak. De nemcsak ismerete, hanem

ennél sokkal több. Ennek a magyar mi-nőségnek nemcsak ismeretnek kell lenni, hanem értéknek kell lenni. A magyarság mint minőség nemcsak van, hanem lennie kell, ha nem volna, sze-gényebb volna a világ, ha van, a világ lesz gazdagabb, színe ebb és teljesebb. Ez a nemzeti öntudat meggyőződése, hogy a nemzeti minőség, a magyarság mindennekfelett való érték. Önmagáért való érték, nem a hasznáért értékes, nem azért vagyok magyar, hogy hasz-nom van belőle. Károm van belőle és mégis magyar vagyok. Petőfi így éne-kelt egyszer:

»Ha nem szület'em volna is magyar-nak, e néphez állanék azonnal én, Mert elhagyatott, leghagyatottabb minden népek között a föld kerekén.«

Nem azért akart odaállani, hogy nagy, hogy dícsőséges, hogy gazdag. Elhagya'ottságában, szegénységében, ár-vaságában akart melléje állani. »Szeret-lek gyalázatodban is«, vallja máskor. Széchenyi lelke egyszer így kiált fel: »Szeret'ek minden hibáddal.«

A nemzeti lét tehát nem a haszná-ért értékes, nem azért, mert élvezet'et nyújt. A nemzeti lét önmagában is ér-tékes. Ezért tehát nagyobb, mint én. Neki élni kell és nekem le kell szálla-nom. Azért élek, hogy éltessem a nem-zetet. A remzetem csak rajtam keresz-tül él s nekem ércemes élnem, ha be-lő'em a remzetem él. Így 'esz az egyéni élet céljává a nemzet.

Oly magasan járunk már, hogy a va-lásosság régióihoz közeledünk. Minden komoly nemzeti érzések szükségké-pen vallásossá kell lennie, mert a nem-zet természeténél fogva kiált az örök-kévalóság után. Erre felel az a va-lomás, mikor Istent a nemzetek te-remtő Gondolatának fogadom el. Ami-kor azt mondom, hogy Isten világának a koncepciójába be'e'artozik a magyar. Az ő világát úgy építette meg, hogy számolt erre és tényezővé tette a vi-lágában. Tehát a nemzet léte az eleve-elre'nc'e'és forrásaiból fakad. Egy nem-zet'hez tartozni éppen ezért küldetés. Ez azt jelenti mindnyájunkra nézve, a a hétköznapi nyelven: magyarnak lenni kiválasztás, magyarnak lenni misszió.

Magyarok Isten kegye'méből va-gyunk. Ez a legnagyobb ajándék, amit Tő'e vettünk, hogy magyarok lehetünk. Ezt a kiválasztottságot és ezt a kül-detést csak komoly hívő és rokonlel'ek oldhatják meg, ezért nem könnyű dolog magyarnak lenni. Magyarnak lenni any-nyit jelent, mint végzetünk felé nőni s a múlt világából Isten örökkévaló ke-zeibe fogózni bele.

De következik az is ebből, hogy tehát a magyarságot, mint küldetést csak a legmagasabb emberi minőségben old-hatom meg. Nem 'ehetek igazán ma-gyar, ha becs'ten kell, hogy legyek; nem le'et magyarnak lenni művelet'e-

nül, félállati sorban, nem lehet ma-gyarnak lenni züllötten, léhán, köny-nyelműn, tékozlón. Legmagasabbrendű emberré kellennem, hogy igazán ma-gyar legyek s ha egyszer igaz az — s ezt mi mindnyájan valljuk — hogy a legmagasabbrendű ember a krisztusi ember s magas-endű emberré nem le-het tenni, csak krisztusi erő'ekkel és lélekkel: akkor két tétel világos előt-tünk. Nemzeti kötele'sség krisztusi em-berekké lennünk, a hazafiság paran-csolja, a nemzet'emnek tartozom vele, hogy krisztusi ember igyekezzem lenni. A másik tétel pedig az isteni parancs lét'törvénye, hogy igazán magyar ember legyek, mert ha mi nem leszünk igazán magyarok, sem emberek nem leszünk, sem egyáltalán élni nem fogunk s nem is leszünk rá érdemesek, hogy éljünk!

(Gyercsirta: Vincze Sándor.)

A könyv.

Az, aki megtanítja a gyermeket a könyvet szeretni, értékes ajándékkal látja el. Az ilyen gyermek a boldog-ságot a kezé'gyében tartja. Ha egye-dül van, csak a kezét kell kinyújtania s övé a legjobb barátok legjobb han-gulatának minden gazdasága. Ha fe-ledni akar, ha emlékezni akar, ha ne-vetni, sírni, vagy ujjongani akar, csak a könyvvállványhoz kell fordulnia.

A betegség nagyon sokat veszít ma-gánosságából, zárkózottságából, ha ott van a könyvek társasága. Az öreg-kor aranyragyogást kap, amikor telve van a szoba könyvvel, hogy visszahív-juk letűnt napok hangulatát; a meg-elégedés mosolyát fakasztja, mint a nyomda tengeréről frissen lehúzott mai lí, amely a holnapi napra javulást ígér. Az az otthon, amelyben a könyv tisz-telt, megbecsült, a nyugalomnak és az inspirációnak a kikötője. Amikor az ifjúság napjai elszállanak, a könyv olyan mágikus csodává válik, amelyet csak a békességes lelkületű tud meg-érteni. Abban a családban mindig lenni kell könyvnek, amelynek magasabb szükség'ei is vannak az e'edelnél, öl-tözetnél és lakóhelynél.

Azonban vigyáznunk kell, hogy amint megválogatjuk barátainkat, éppen úgy válogassuk meg könyveinket is. Egy-szer Indiában egy hindu könyvet vett le a könyvvállványról. Amint keze elérte a könyvet, hirt'en éles, szúró fájdal-mat érzett az ujjában, mintha finom tűbe ütődött volna. Azt gondolta, hogy valóban tűt felejtett valamilyen gon-datlan olvasó a könyv fedelében. De nemsokára dagadni kezdett az ujjá, majd karja és végül az egész teste. Néhány nap múlva meg is halt. Nem tű volt a könyvek között, hanem egy kicsi, de halálos marású kígyó. Ma-napság igen sok kígyó hemzseg a köny-vek között, befészkelik magukat leg-felkapottabb irodalmi termékek levél-

zeteibe; ott leselkednek a virágok közt, amelyek elszibbasztják érzékeit. Az emberek gyönyörködnek a könyv mesteri cselekményében, a felsorakoztatott jellemek, csoportok kiváló megje'entetésében, a szavak nagyszerű játékában s nem veszik észre az elrejtett gonosz finom tűjének szúrását. Pedig az sebez és mérgez. Amikor a tönkrement le'keket osztályozzuk, ó, de sokra kell felírni ezt: »Mégmérgezve a könyvek között élő kígyók által!«

Óvakodjunk a kígyóktól és olvassuk azt, ami egészséges, nevelő és hasznos. Ez a világ sohasem volt úgy elárasztva ártalmas könyvekkel, mint éppen ma. Különösen fontos, hogy ifjúságunk meg ne mételje a lelkét mérgezett irodalmi dolgokkal. Ha valaha is védeni kellett a keresztyén otthont, úgy ezen a ponton mindenkor védeni kell.

Négy fiatalok bűnös került a bíróság elé. Koruk 14–18 év. A vád gyilkosság. A tulajdonos rajtuk ütött egy házban s megölték. Amikor zsebüket kikutatták, egy csomó fillé-es ponyvaregényt találtak náluk. A bűnük mindjárt könnyebben érthető volt.

Amikor ifjúságunk felemelte szavát az ártalmas szennyirodalom ellen, a helyes hangon szólalt meg és ha az ifjúsági otthon jó könyveket tud adni tagjai kezébe, nem kis szolgálatot és lélekmentő munkát cse'ekszik.

Kie Pista írja.

Kedves Szerkesztő úr! Ha már újra írok, miről írhatnék egyébről, mint a Református Szövetség nagy estjéről? De hogyan írok én, a kicsi ember, nagy dolgokról? Nem a bírálat hangján, hanem a boldog öröm hangján, ismét csak a magam lelkét öntve ki e néhány sorban.

Azt mondtam, hogy nem bírni akarok s mégis hadd kezdem azzal, hogy ez az est magasan kiemelkedett az egész télen át rendezett estek közül. Előadója, közönsége, egész műsorkerete más volt a többinél. Boldog öröm volt érezni, hogy tényleg »református« estén, vallásos hangulatban vagyunk, hogy még a mosoly, a vidámság is tiszta forrásból fakad.

Mondhatok-e én valamit az est szónokáról, a magyar reformátusság legnagyobb hitszónokáról? Csak azt, hogy csodálatos az a finom meglátás, amelylyel a mi csiszolatlan, tompa látásunk körébe beállít általunk látott és mégis nem látott, eddig észre nem vett dolgokat. Szinte megdöbben egyszerű, kézenfekvő igazságaival. »Hogyan lehetséges az, hogy mi ezt nem láttuk eddig?« kérdezzük önmagunktól.

Az est mindenképpen hű volt kitűzött céljához. Több mint 500 pengőt nyerni

tisztán a megnevezett célra, mai világban igen nagy szó. Eszembe jut az az est, amely szintén nemcsak céllal rendeződött s 3 pengő tiszta jövedelmet hozott. Miért? Mert öncéllá vált. A rendezés maga is eszköz és nem vége. A rendezés nemcsak érzék és tudás, de igen nagy takarékoság is kell. Fizettünk mi már néhány perces jelenetért 50 pengőt. De csak egyszer.

Az újtemplom vasárnapi, egyszerű istentiszteletén megjelent Ravasz László püspök úr is. Nem volt ez a látogatás beje'entve, senki sem várta. Egészen természetesnek vettük volna, hogy a püspök úr pihenjen azon az egy szabad vasárnapon, amelyet szűk családi körben tölt el. És ő mégis eljött az istentiszteletre, mint egyszerű hívő lélek, aki tudja azt, hogy a legszebb pihenés vasárnapon az Ur házáat felkeresni, még ha egyszerű, gyarló is az Isten igéjének hirdetése. Ha nem várta senki, várta az örökkévaló Isten. Bizonyára erre gondolt. Nem törődött azzal sem, hogy hideg a templom. Még el sem késett. De sokan szeretnének tanulni Ravasz püspök úrtól, de sokan szeretnének megközelítőleg is úgy élni, mint ő. Nos, ezen a ponton is tanulhatunk tőle. Ne mulasszuk el Isten házának látogatását.

Most pedig, hogy ne keverjek semmi prózai dolgot a tiszta, zavartalan örömi visszaemlékezésbe, búcsúozom a legközelebbi írásig.

Kie Pista.

Hírek.

Választmányunk elhatározta, hogy a kuglipályát kijavíttatja, megindítja a fiú serdülő munkát, megrendezi a közeljövőben a »Magyar Ut« c. lap propaganda estjét, hozzájárult a konferencia előadásainak kinyomattatásához, a teniszpályát dr. Pap Sándor és Győri Pál irányítása mellett tartja fenn, a kuglipálya ügyét s általában a kuglisport irányítását Talmácsy Antalra bízta, harcot indít a szennyirodalom ellen, tagjainak könyvrovatot vezet.

Örömmel jelentik könyvtárosaink, hogy a könyveket szépen behozták tagjaink. Kérjük még azokat, akik nem mutatták be könyveiket, legyenek szívesek ezt megtenni. Könyvtárunk ismét szépen gyarapodott. Ötven kötet Jókai-művet vásároltunk, igen szép, izléses kötésben és jó nyomással.

Kérés. A múltban nem egy helyről kaptunk már ajándékba könyveket könyvtárunk részére. Ismét azzal a kéréssel fordulunk olvasóink felé, hogy ha valaki tudna hasznos dolgokat ajándékozni ifjúságunknak, azokat juttassa el otthonunkba, mindent hálással fogadjunk. Sok helyütt akadnak duplikátumok, amelyek kézenforogva jó szolgálatot tehetnének.

A susáni református templomban 1935. március 31-én délután 5 órakor tartandó vallásos ünnepély műsora: 1. Gyülekezeti ének. 2. Bibliát olvas és imádkozik Pető József. 3. Szaval Szűcs Pál. 4. Magánének. Előadja Rébék Mária, orgonán kísér dr. Kovács Ernő. 5. Szaval Györffy József. 6. Orgonán játszik Fábián Gyula ének- és zenetanár. 7. Szaval Tóth Mária okl. óvónő. 8. Magánének. Előadja Benyhe Sándor, orgonán kíséri dr. Kovács Ernő. 9. Bibliát magyaráz Márton Árpád. 10. Gyülekezti ének. — A hívek önkéntes adományából befolyó perselypénzt a susáni templom szószékének átalakítására fordítjuk. A templom fűtve. Mindenkit szeretettel hívunk és várunk. Susáni Lelkipásztori Hivatal.

Szabó Lajos állatorvos 10 pengőt adományozott a református otthonra.

Március 17-én Otthonunkban délután 4 órakor szerezetvendégséget rendez a Református Temetkezési Egylet, így áhitatot Otthonunkban nem tartunk.

Leányaink március 11-én tartott összejövetelén Zsarkó Zoltán az amatőrfényképezésről tartott előadást, Nagy Béla pedig bibliai tanfolyamot nyitott a leányok részére, hogy a Bibliának öntudatos, komoly ismerői lehessenek s az arra vállalkozók vasárnapi iskolai tanítást végezhesse. A tanfolyamot minden hétfőn délután 5 órakor tartja.

Leányaink március 18-án, hétfőn délután fél 4 órakor indulnak megtekinteni a Dura-nyomdát. Öt órára jönnek vissza a bibliai tanfolyamra.

Leányaink e héten meglátogatták az Iparegyletben folyó háztartási tanfolyamot, amelyen az Otthon és a MANSZ-csoport leányai vesznek részt. Elragadtatással szemlélték a nagyszerű munkát, amelyet a serény leánycsapat két kiváló vezetőjének irányítása mellett végez. A tanfolyam majd kiállítás-sal és vizsgával zárul. Ha volna még 20 leány három hét múlva újabb hathetes tanfolyamot nyitnának. Főzésben, térszakésztésben és kézimunkában tart a tanfolyam. A hathetes tanfolyam részvételi díja 15 pengő, de ennek elenében a főző csoport ott étkezik. Tessék je'entkezni sürgősen!

Tóth Imre polg. isk. tanár tart előadást leányainknak március 25-én délután 4 órakor »Hogyan nézzünk magunkra« címmel.

»OTTHON«

Megjelenik havonta kétszer: 1-én és 15-én. — Előfizetési díj egész évre 150 pengő, postán kézbesítve 2 pengő. Kiadja a Református Keresztyén Ifjúsági Egyesület, Hódmezővásárhely.

Felelős szerkesztő: Nagy Béla,

Felelős kiadó: Dr. Dura Lajos.

Nyomatott a Friss Ujság nyomdájában, Cégtulajdonos: ifj. Dura Lajos.